

Éghajlat-politikai konferencia (szimuláció): Földhasználat, mezőgazdaság és erdészet

Címzettek: A Földhasználók, Mezőgazdasági termelők és Erdőgazdálkodók Szövetségének főtárgyalói részére

Tárgy: Felkészülés az éghajlat-politikai csúcstalálkozóra

Üdvözljük Önöket az éghajlat-politikai csúcstalálkozón! Az ENSZ főtitkára felkérte Önöket és valamennyi érintett érdekcsoport vezetőit, hogy működjenek együtt az éghajlatváltozás sikeres kezelése érdekében. Felkérőlevelében a főtitkár [kifejtette](#), hogy „Az éghajlati vészhelyzet olyan versenyfutás, amelyben jelenleg vesztesre állunk. De ezt a versenyt meg is nyerhetjük. A legmegbízhatóbb tudományos eredmények szerint ha a hőmérséklet-emelkedés egy kicsit is meghaladja az 1,5 °C-ot, az súlyos és helyrehozhatatlan károkat okoz majd az életünk alapjait biztosító ökoszisztémákban. A tudomány szerint azonban még nincs túl késő. Még tehetünk ellene valamit! Ehhez azonban alapvető változtatásokra lesz szükség a társadalom minden területén, így például az élelmiszer-termelés és a földhasználat módja, a közlekedés üzemanyagai és a gazdaság energiaellátása terén. Ha együtt lépünk fel, senki sem fog lemaradni.”

A csúcstalálkozó célja egy terv kidolgozása annak érdekében, hogy a globális felmelegedés az iparosodás előtti szinthez képest legfeljebb 2 °C [3,6 °F] legyen, de lehetőleg csak a Párizsi Megállapodásban hivatalosan rögzített célt, az 1,5 °C-ot [2,7 °F-ot] érje el. A [tudományos adatokból](#) egyértelműen kitűnik, hogy ha a felmelegedés meghaladja ezt a szintet, az katasztrofális és visszafordíthatatlan következményekkel jár majd, melyek az összes ország népének egészségét, jólétét és életét fenyegetik.

Csoportjuk a legnagyobb mezőgazdasági, élelmiszeripari és fakitermelési vállalatok, a legnagyobb földtulajdonosok, továbbá erdészeti és mezőgazdasági minisztériumok és földvédelmi ügynökségek képviselőiből áll. Az Önök csoportja arra összpontosít, hogy miként lehet egyszerre táplálni az embereket szerte a világon, megvédeni az erdőket és kezelni az éghajlatváltozást.

Az Önök számára a következő szakpolitikai intézkedések a legfontosabbak, de bármilyen lehetséges intézkedést javasolhatnak vagy megakadályozhatnak.

- 1. Kezelni kell az erdőirtás kérdését.** Az erdőirtás jelenleg az üvegházhatású gázok kibocsátásának mintegy 15%-áért felelős. Az erdők védelmével ezek a kibocsátások csökkenthetők, miközben egyúttal a biológiai sokféleséget és a vízkészleteket is védjük. Az erdőirtás korlátozása miatt azonban e földterületek fakitermelésre, élelmiszer- és bioenergia-termelésre és más, nagy nyereséget termelő célokra is kevésbé használhatók fel. Az erdőirtást egyrészt a kisüzemi gazdálkodók és a vidéki lakosság okozza, akiknek tűzifára van szükségük, másrészt a nagyvállalkozások, amelyek erdőterületeket termelnek ki a faanyagért, illetve az agráripár számára, ideértve például a trópusi erdők pálmaolaj-ültetvényekké való átalakítását vagy a volt erdőterületek állattenyésztési és növénytermesztési célú felhasználását.
- 2. Erdők telepítését kell fontolóra venni.** Erdőtelepítés alatt új erdők létrehozását értjük olyan földterületeken, ahol már egy ideje nincsenek vagy soha nem is voltak fák – ezek néha olyan területek, ahol korábban erdőirtást végeztek vagy ahol leromlott a talaj. Az erdő, miközben növekszik, szén-dioxidot köt meg a légkörből, és azt a biomasszában és a talajban tárolja. Az erdők hozzájárulnak az élőhelyek és a biológiai sokféleség megőrzéséhez, az erózió és a talajromlás lassításához, és védelmet nyújtanak az árvizekkel szemben. Nagy területen történő erdősítés esetén olyan földeket is felhasználhatnak, melyekre növénytermesztési vagy állattenyésztési célból szükség van, a földért folytatott nagyobb verseny miatt felhajtva az élelmiszerárakat. Figyelembe kell venniük, hogy az adott erdőtelepítési politikához mennyi és milyen földterület szükséges.

3. Figyelembe kell venni a metán, a dinitrogén-oxid és más üvegházhatású gázok kibocsátását.

A CO_2 a legjelentősebb üvegházhatású gáz (ÜHG), de a többi üvegházhatású gáz – különösen a metán (CH_4) és a dinitrogén-oxid (N_2O) – is a mai globális felmelegedés mintegy negyedét okozza, és ezek koncentrációja a légkörben egyre növekszik. Száz év alatt egy molekulányi CH_4 körülbelül 25-ször akkora mértékben, egy molekula N_2O pedig 300-szor akkora mértékben járul hozzá a felmelegedéshez, mint egy molekula CO_2 . A CH_4 fő forrásai a jelenlegi gazdálkodási gyakorlatok és az állattenyésztés, az N_2O pedig elsősorban a műtrágyahasználat révén képződik. Az innovatív technológiák és gyakorlatok alacsony költséggel csökkenthetik ezeket a kibocsátásokat, de sok környezetvédő emellett megfelelő szabályozást is követel (pl. a műtrágyahasználat korlátozását), vagy az emberek életmódjának megváltoztatására szólít fel (pl. a húsfogyasztás és az élelmiszer-hulladék csökkentése), ami árthat a mezőgazdasági és állattenyésztési ágazat jövedelmezőségének. Önök nem igazán akarják támogatni ezeket a politikákat, még akkor sem, ha azok a fenti gázok kibocsátásának jelentős csökkentését eredményezhetik. A fluorozott szénhidrogének és a hozzájuk hasonló vegyületek (úgynevezett „F-gázok”) széles köre szintén hozzájárul a felmelegedéshez. Az F-gázokat ipari folyamatokban és fogyasztási cikkekben (pl. hűtőközegek, oldószerek) használják. A koncentrációjuk jelenleg alacsony, de számos ilyen F-gáz több ezerszer nagyobb mértékben járul hozzá a felmelegedéshez, mint a szén-dioxid. Támogathatnak olyan szakpolitikákat, amelyek csökkentik ezeket, mivel ezek csekély hatással járnának Önökre.

4. Ki kell állni a megújuló energiák támogatása mellett.

Az éghajlatváltozáshoz a legnagyobb mértékben a fosszilis tüzelőanyagok kibocsátása, nem pedig a földhasználat járul hozzá. Önök azt a nézetet képviselik, hogy berendezéseik üzemeltetése és az élelmiszerek szállítása terén a fosszilis tüzelőanyagokat tiszta és megfizethető energiaforrásokkal kell felváltani. A gazdálkodók és a földtulajdonosok úgy is telepíthetnek napelemeket és szélturbinákat, hogy közben a földterületük legnagyobb részét továbbra is növénytermesztésre és állattenyésztésre használják, ezért Önök a tisztaenergia-technológiák támogatása mellett vannak. A nagy fakitermelő vállalatok és a nagy agrárvállalkozások ellenzik az olyan politikákat, hogy például szén-dioxid-kibocsátási árat fizettessenek a fosszilis tüzelőanyagok felhasználása után, mivel ezek növelnék a működési költségeket, a földvédelmi csoportok viszont a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének felgyorsítása érdekében támogatják ezeket a politikákat.

További szempontok

A világ népessége jelenleg mintegy 7,7 milliárd fő, és az ENSZ előrejelzései szerint 2050-re 9 milliárd fő fölé, 2100-ra pedig közel 11 milliárdra emelkedhet. A növekvő népesség és az emelkedő jövedelmek miatt egyre nagyobb lesz majd a kereslet a különböző termények, a hús, a fa, a rostos alapanyagok és más, a termelésükhöz nagy területet igénylő termékek iránt. Jelenleg mintegy egymilliárd ember nem jut megfelelő élelemhez, így számos országban a lakosság egy része alultáplált vagy éhezik. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete szerint azonban globális szinten az élelmiszerek 30%-a mégis veszendőbe megy, miközben megtermelésük 8%-kal járul hozzá a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz.

Az élelmiszer-pazarlás csökkentése, a terméshozamok növelése és az egészséges növényi alapú étrendek ösztönzése révén a növekvő élelmiszerigény további földterületek bevonása nélkül is kielégíthető lenne, és egyúttal csökkenne a mezőgazdasági ágazat ÜHG-kibocsátása is. Az Önök iparága azonban ennél többet nem tud tenni anélkül, hogy ezek a politikák ne hajtánák fel az élelmiszerárakat. A magas élelmiszerköltségek azt jelentik, hogy azok, akiknek a legnagyobb szükségük volna az ételre, nem biztos, hogy hozzájutnak. Emellett a növényi alapú étrendek népszerűsítése pénzügyi szempontból káros hatással lesz a nagy és növekvő állattenyésztési ágazatra.

A világ nagy részén kihívást jelent majd a földhasználat és a mezőgazdaságban alkalmazott módszerek megváltoztatása. Az éghajlat tudatos mezőgazdasági tevékenység számos fejlődő országban jelentős előnyökkel járhatna, azonban a korrupció és a felügyelet hiánya megnehezíti a földhasználati politikák

végrehajtását. Az erdőirtás csökkentésére irányuló korábbi erőfeszítések – elsősorban Brazíliában és Indonéziában – csak részben voltak sikeresek. Az illegális erdőirtás továbbra is jelentős probléma. Egyes kormányok aktívan támogatják az erdőirtást annak érdekében, hogy előmozdítsák a fakitermelést és az agrárüzletágat, valamint hogy földterületeket biztosítsanak az emberek számára.

E kihívások ellenére az éghajlatváltozás komoly veszélyt jelent csoportjuk tagjaira nézve. Az árvizek, aszályok, hőhullámok és erdőtüzek gyakoribbá és kiterjedtebbé válása, valamint a tengerszint emelkedése már most is szántóterületeket tesz tönkre, csökkenti a terméshozamokat, károsítja az erdőket és csökkenti az elérhető nyereséget. Az éghajlatváltozás hatásai és az ezek folytán átalakult geopolitikai viszonyok komoly kockázatot jelentenek az Önök vagyonára, a munkaerőre, az ellátási láncokra, a fogyasztókra és a jövedelmezőségre nézve. Bár az átállás nem lesz könnyű, és egyesek anyagi kárt szenvednek majd, az Önök szövetsége hozzájárulhat a megoldáshoz azáltal, hogy jobb földgazdálkodás és mezőgazdasági gyakorlatok révén csökkentik a kibocsátásaikat.
